

Rozhovor sváteční

Host našeho dnešního rozhovoru sice žije v Říčanech, ale je spjat s Popovicemi velmi úzce; pana faráře pátera Konstantina znají z jeho farní činnosti především zdejší věřící. Ovšem, když si přečtou jeho slova i nevěřící, snad uznají, že má co říci i nekatolíkům. Ostatně, kdy jindy dát prostor vyjádřit svůj pohled na svět člověku žijícímu ve víře, než právě teď, v období předvánočním. V čase, kdy i mnozí ze zapřísažných ateistů jsou ochotni připustit, že život není jen o „hardwaru“ – o věcech, hmotných statcích a penězích, prostě o materiálu.



**PÁTER KONSTANTIN PETR MIKOLAJEK, O. PRAEM,
farář**

narozen 19. srpna 1975 v Čeladné

Sice jsem pokřtěný, ale jinak klasický bezvěrec. Takže ani nevím, jak vás správně oslovovat, abych se nedopustil nějakého faux pas...?

Jsem páter Konstantin, farář v Říčanech a ve Velkých Popovicích.

Takže pane faráři, řeknu to hned v úvodu na rovinu: jako materialistický ateista vám, kteří máte svou víru, občas závidím. Závidím to něco, o čem se můžete opřít, když je člověku ouvej...

Omlouvám se, ale já bych vás hned na začátek opravil – řekl jste, že mám svou víru. Ale to není přesné. Já věřím v Ježíše Krista. Byl jsem v této víře vychováván od malička, takže je to pro mě součástí každého dne. Ale jinak máte pravdu – víra je dar. Dar nezasloužený. Je to opora. Uvedu příklad z rodiny; muž a žena si také jsou oporou, je to také dar, když se jeden na druhého může spolehnout. Když jeden v druhém máte to nádherné zázemí a bezpečí. Já zase věřím, že toto zázemí a bezpečí mám v dobrém Bohu.

Jak si ve vztahu k víře a k Bohu stojí Velkopopovičáci?

Každá farnost má svá specifika. Stejně jako každý člověk je jiný. Pokaždé jiné je i společenství, které se schází v kostele, zanechává tam svou stopu. Zdálo by se, že když jako kněz mám v neděli třeba tři mše, tři kázání, je to pokaždé stejné. Ale není to tak. Pokaždé to je jiné a vychází to právě z lidí, kteří v tom kostele jsou. Každá farnost je svá, hezky svá. V každém kostele jsem lidem vděčný, že mě přijímají. Což souvisí i s tím, že tu jsem teprve dva roky.

Ale když se ptáte přímo na Velké Popovice, pak tady dělá právě tu jinou atmosféru Kamil Čelikovský svým zpěvem. Dokáže lidi krásně vést ve zpěvu. To je nádherná věc, na kterou se do Popovic vždy těším.

Kolik lidí vám dojde na nedělní mši?

Je to různé, v létě třeba přijdou i chataři. Bývá to tak kolem padesátky lidí. Zajímavé je, že některé rodiny se i rozdělí, část jde do Popovic, druhá hlídá děti a až pak zajede do Kostelce ke Křížku, kde je mše po Popovicích.

Součástí vaší duchovní práce je i institut zpovědi... Aniž bych tedy od vás očekával porušení zpovědního tajemství, mají Velkopopovičtí nějaké místní specifické hříchy, než lidé jinde?

Jen pro pořádek, zpověď není institut, to je svátost. Jedna ze sedmi svátostí – smíření. Ale jinak na to nemohu odpovědět. To nemohu říct.

Obecně: hřeší se více či méně než dříve?

Ne, lidi jsou pořád stejní. Ale spíš jde o to, zda si to člověk sám v sobě dokáže pojmenovat a najde v sobě dostatek odvahy i pokory přiznat, že jsem udělal chybu. Vy jste ve věku blízkému věku mých rodičů, takže asi nebudu dalek pravdy, když řeknu, že jste svými rodiči byl vychováván tak, abyste uměl poznat, že za špatný skutek následuje trest. Dnes ale se obávám, že tento princip výchovy je... no nenapadá mě jiné slovo, než rozplizlý, že mladí si myslí, že dovolené je úplně všechno. A to je špatně.

Není trochu problém i v tom, že náboženství může být lidem, kteří jsou dnes vedeni k přímočarému, pragmatickému a až ego-centrickému myšlení, nesrozumitelné?

Ano, určitě. Je to velická odvaha dětí, které jsou vychovávány ve víře a umí si zachovat tvář křesťana i v tom společenství ostatních dětí, které jsou naopak vychovávány, nebo spíš ponechávány v tom, co jste pojmenoval jako obraz dnešní doby. Já jsem třeba vyrůstal za komunismu a byl jsem jediný ze třídy, kdo chodil na náboženství. A tak vím, co to je, když se řekne: On je jinej. To si nestěžuju, Bože chraň. Věřící to dnes nemají lehké a hodně je to na rodičích. Hodně pak samozřejmě i na kněžích, aby u mladé generace dokázali smysluplnost víry obhájit. Máme k tomu i řadu setkání. Zajímavých a myslím, že i úspěšných.

A nesouvisí otázka víry trochu i s věkem? Když jsem mladý a plný energie, spoléhám více na své vlastní síly a schopnosti, ale jak člověk stárne, mnozí si uvědomí potřebu něčeho víc, než jen počtu nul na svém účtu...

Ano, je to pravda. Příkladem mohou být teď naše přípravy na křest dospělých, kterým je třeba pětadvacet, pětatřicet, ale mnohdy i více let. Nedávno jsem křtil maminku i s dcerou. Ta byla jen o málo mladší, než jsem já. Ano, lidi touží po naplnění. Touží po něčem hodnotném a nemyslím tím pochopitelně v materiálním slova smyslu. Touží po něčem, co by dalo smysl jejich životu. Jak jste říkal, když je člověk mladý, mnohdy si myslí, že je mistr světa, že zvládne sám všechno, co urve... ale pak najednou přijde nějaká krize, těžký okamžik, co se ho dotkne, a on najednou zjistí, že to, nač spoléhal, se mu zhroutilo jako domeček z karet. Prozře, že spoléhal na něco, co je vlastně... promiňte, že použiju toho slova, ale úplná pitomost. Doted' to přitom byl veškerý smysl jeho života... a najednou rána a on je prázdný, jakoby nahý. Vemte si jen příklad náhlého zlomu ve zdraví. Ale může to být cokoli, opravdu cokoli, co v životě člověka provází. Je na člověku samém, zda začne nadávat na tento hrozný svět, vztekat se, kopat kolem sebe a pak uvažovat, co jsem komu udělal, za co mě Pánbůh trestá... anebo si uvědomím, kam ten můj život vlastně jde, co je mým žebříčkem hodnot. Podle koho já svůj život jakoby poměřuji? Kdo mi dává v mém životě smysl? Pak si na to v takové situaci dokáží i odpovědět. Ale jen někteří.

Chápu-li to správně, tak právě v takový okamžik má náboženství, víra v Boha co nabídnout. ALE! Přesto, že současný neuspokojený a ne právě k člověku laskavý svět by jakoby církvím přímo nadháněl nové ovečky, ve skutečnosti spíše obrazně řečeno ztrácí body. Čím to?

Církev je sice svatá po svém zakladateli, protože jí založil Ježíš Kristus, ale církev je také hříšná, protože ji tvoří lidi. Proto chodíme ke svaté zpovědi, proto prosím Pána Boha za odpuštění. Jde prostě o to, bojovat každý sám za sebe, v sobě. Bojovat se svým sobectvím. Bojovat se svou leností. Bojovat se svou pýchou. A dovolit skrze mě poznat, jak dobrý je Bůh. Že nejsem loutka, že vím, že to je životní poslání být dobrým člověkem. Já sice třeba jsem právě kněz, ale nesmím prosazovat sebe jako toho pana faráře, za kterým ostatní chodí s vírou. To je nesmysl. To je blbost.

Já jsem jen služebníkem Boží myšlenky. Pokud toto se neztratí z tváře církve, pak nebude, jak říkáte, ztrácet body.

Farář jako posel víry by měl být věrohodný, bez nectností. Máte vy nějakou slabost?

Jé, já jich mám (*smích*). To kdybyste všechny znal, to byste se divil. I v kostele si z toho někdy dělám legraci. Říkám: Ještě, že jste mě neznali za mlada. To byste snad ani nešli do kostela. Ale v tom to není. Člověk je přece tvor chybný. Jiná věc ovšem je, umět si to přiznat. A jak se říká, s úsměvem jde všechno líp. Tím nechci snižovat chyby, když se něco udělá špatně, přejít to jen smíchem; ale určitě je lepší řešit problémy s nadhledem (a třeba i s trochou toho humoru), než se vztekat a bouchat do stolu. Já to vím moc dobře; o menších lidech se říká, že v malém hrnci to dřív vře, ale protože to vím, že to v sobě mám, to nutkání vztekat se ve chvílích, kdy něco nejde podle mě, snažím se nedělat sebe tak důležitým, usiluji věci řešit pokojně, připomínat si, co jsem já, jen kapka v moři...

Komu se zpovídá ze svých hříchů farář?

Druhému knězi. Nemůžu se pochopitelně zpovídat sám sobě. Mám svého zpovědníka. Už osm let. Chodím k němu jednou za měsíc. Opravdu mě zná, takže moje zpověď je takový spíš duchovní rozhovor.

Dáváte i požehnání. Čím byste tedy na závěr požehnal občanům Velkých Popovic k vánočním a novoročním svátkům. A mám na mysli ovšem i nám bezvěrcům. Byť i třeba pokřtěným...

Hmm...určitě je můžu ujistit, že se za své farníky – a to jsou všichni občané Velkých Popovic, bez rozdílu, zda chodí do kostela, či ne – každý den modlím. Aby jim Pán Bůh žehnal, aby je Pán Bůh ochraňoval, dal jim zdraví, aby jim pomáhal na jejich životních cestách.

A lidem bych popřál, aby k sobě uměli najít cestu. Vždyť – můžeme spolu bydlet pod jednou střechou, a přece k sobě mít obrovsky daleko, můžeme i spát v jednom bytě, a přece si být cizí. Ideálem je být jednou farní rodinou. Tím nemyslím jen společenství našeho kostela. Mám na mysli všechny, kterým záleží na tom poznat, že druhým je radost s nimi žít. Mluvím tím o úctě. O úctě k sobě stejně jako k tomu druhému, o úctě k životu vůbec. Takovou schopnost, sílu najít v sobě, to bych přál všem.

▲ Miroslav Hájek, foto: autor